

НОВІ НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ З ІНФОРМАТИКИ: ПРОБЛЕМИ І ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ

Розглянуто проблеми впровадження оновлених навчальних планів з інформатики у педагогічному вузі. Коротко наводяться навчальні програми з інформатики та спецпрактикуму, розроблені в ЧДПУ.

Впровадження нових навчальних планів підготовки спеціалістів на фізико-математичних факультетах педагогічних вузів висуває ряд проблем, які стосуються курсу інформатики і споріднених з ним. Недостатня кількість годин, що відводилася на вивчення інформатики на всіх спеціальностях фізико-математичного факультету, очевидно, не могла влаштувати ні викладачів, ні студентів. Проте необхідність працювати в існуючих умовах породила досить компактні і насичені за змістом курси, які відповідали навчальним програмам Міністерства освіти і дозволяли озброїти студентів необхідними знаннями і вміннями.

В ЧДПУ інформатика традиційно вивчалася за такою схемою: 1-2 семестри – загальні поняття інформатики, апаратна і програмна складові інформаційної системи, операційна система MS-DOS, програми-оболонки на прикладі Norton Commander, архівація даних і боротьба з комп'ютерними вірусами, DOS-додатки загального призначення: текстові процесори на прикладі Лексикону, табличні процесори на прикладі SuperCalc, системи управління базами даних на прикладі Paradox. З огляду на специфіку підготовки вчителів математики, інформатики та фізики, у зміст курсу включено вивчення математичних програм GRAN1, Derive та Eureka. У 3-4 семестрах вивчалися основи програмування на базі мови Pascal. 5 і 6 семестри включали такі розділи: основи штучного інтелекту, сучасні операційні системи на прикладі Windows 95/98, офісні додатки на прикладі MS Word і Excel. На спецкурсах у 9-10 семестрах вивчались основи роботи у СУБД MS ACCESS.

Нові навчальні плани передбачають збільшену кількість годин на курс інформатики і, крім того, певну уніфікацію змісту курсів на всіх спеціальностях факультету з першого по шостий семестр. Проте, викликає здивування виділення важливого розділу інформатики в окрему дисципліну “Програмування і математичне моделювання”, яка, всупереч дидактичному принципу наступності навчання, повинна вивчатись на спеціальностях “фізика і математика” та “фізика та основи інформатики” у 1-2 семестрах, коли студенти ще не мають достатньої інформаційної і математичної культури для більш свідомого і якісного засвоєння матеріалу. Цей курс є найбільш об'ємним (104 години), в той час як ситуація з обсягом годин на інших спеціальностях у 3-4 семестрах, коли найбільш доцільно вивчати

основи програмування, залишається не цілком задовільною (70 годин). До беззаперечно позитивних моментів у нових програмах слід віднести продовження вивчення інформатики студентами всіх спеціальностей на третьому курсі. З огляду на це, у 5 і 6 семестрах зараз з'явилась можливість досить ґрунтовно розглянути такі необхідні зараз питання, як робота з Windows 95/98 і MS Office, а також телекомунікаційні застосування сучасних персональних комп'ютерів. На жаль, відсутність нових міністерських навчальних програм не дозволяє при складанні планів вивчення актуальних питань інформаційних технологій керуватися провідним документом, проте надає кожному педагогічному колективу творчий простір для створення власних надбань з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей.

Нарешті, нові навчальні плани відмінюють обчислювальну практику, яку студенти 4 і 5 курсів проходили протягом одного-двох тижнів з відривом від навчального процесу. До недавнього часу обчислювальна практика була присвячена створенню студентами власних педагогічних програмних засобів з різних шкільних дисциплін. З початком впровадження Windows основною задачею практики стало виведення студентів всіх спеціальностей на приблизно однаковий рівень знань, оскільки за діючими планами вивчення Windows і Windows-додатків передбачалось лише для спеціальності "математика і основи інформатики". Відтепер обчислювальна практика замінена так званим спецпрактикумом з інформатики, на який відводиться біля 60 годин (у середньому по спеціальностях), і який проводиться під час аудиторних занять протягом 6-8 семестрів. 2000-2001 навчальний рік буде першим, у якому даний практикум буде проводитись. Зміст практикуму планується присвятити удосконаленню прийомів і методів роботи в середовищі MS Office на основі розробки індивідуальних проектів професійно спрямованого характеру. Під час практикуму студентам пропонуватимуться такі завдання: розробка проекта зведеного документа у MS Binder; розробка бази даних проекту у MS Access; розробка електронних таблиць проекту у MS Excel; розробка документа проекту у MS Word; розробка презентації проекту у MS PowerPoint; робота з сервісним додатком MS Outlook; створення Web-документів.

Наведений у статті зміст навчальних програм у Чернігівському педуніверситеті відбиває як реалії сучасної шкільної інформатики, так і напрямки її розвитку. Не секрет, що до цього часу є багато шкіл, оснащених застарілою технікою, тому вивчення студентами операційної системи MS-DOS та застосувань до неї вбачається доцільним. Разом з тим в цих програмах значна увага приділена вивченню сучасного програмного забезпечення, причому студенти вивчають не тільки програми загального призначення, але й програми для підтримки курсів шкільних дисциплін.